

Sygn. akt V U 1497/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2021 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:**

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Leżańska

Protokolant: p. o. stażysty Natalia Bąbol

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2021 r. w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku Z. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z udziałem następców prawnych zmarłego Z. J. – żony V. J. oraz córki N. J. reprezentowanej przez kuratora Ł. J.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania Z. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 10 września 2018 r. sygn.: (...)

oddala odwołanie.

Sygn.akt VU 1497/19

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 10 września 2018 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił Z. J. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie wykonywał po dniu 31 grudnia 2008 roku prac w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze oraz nie udowodnił na dzień 1 stycznia 2009 roku – w rozumieniu art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych – stażu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze.

Powyższą decyzję odwołaniem z dnia 8 października 2018 roku zaskarżył w całości wnioskodawca, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie ubezpieczonemu emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wskazał, iż w okresie od dnia 11 lutego 1985 roku do dnia 30 kwietnia 1998 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze będąc zatrudnionym w (...) z/s w R., w okresie od 1 maja 1998 roku do dnia 31 lipca 1999 roku przebywał na urlopie bezpłatnym w (...), wykonując w oparciu o umowę zlecenia tożsamą pracę, którą wykonywał na podstawie stosunku pracy. Wskazał, że po zaliczeniu powyższych okresów, spełnia przesłanki z art. 4 jak i art. 49 ustawy.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Wnioskodawca zmarł w dniu (...), w konsekwencji czego postępowanie zostało zawieszona.

Postanowieniem z dnia 20 listopada 2019 roku, Sąd na podstawie art. 180 § 1 k.p.c. podjął zawieszono postępowanie w sprawie z udziałem następców prawnych zmarłego Z. J., żony V. J. oraz dzieci Ł. J., M. J. i N. J..

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Radomsku III Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 18 lutego 2019 roku w sprawie III RNs 34/19 Ł. J. został ustanowiony kuratorem dla N. J., jako osoby chorej i nieporadnej.

Sprawa – po podjęciu zawieszono postępowania – została zarejestrowana pod sygnaturą V U 1497/19.

Postanowieniem z dnia 28 maja 2020 roku, Sad zwolnił od udziału w sprawie Ł. J. oraz M. J..

Następcy prawni wskazali w pismach procesowych z dnia 17 lipca 2020 roku, że wnoszą o uznanie, iż zmarły Z. J. od dnia 11 lutego 1985 roku do dnia 30 kwietnia 1998 roku oraz od dnia 1 maja 1998 roku do dnia 31 lipca 1999 roku wykonywał prace na rzecz (...) w R. na podstawie umowy o pracę oraz na podstawie umowy zlecenia, które należy zaliczyć do prac przy bezpośrednim sterowaniu procesami technologicznymi mogącymi stwarzać lub mogącymi spowodować zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze skutkami dla bezpieczeństwa publicznego, jak również do prac bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię elektryczną lub ciepłą – tj. poz. 14 i 16 zał. nr 2 do ustawy.

Sąd Okręgowy, Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

Z. J., urodzony (...), złożył w dniu 17 lipca 2018 roku wniosek o emeryturę pomostową.

Wnioskodawca od 29 października 1981 roku do 24 grudnia 1981 roku odbywał czynną służbę wojskową, natomiast zatrudniony był w okresie:

- od 3 września 1979 roku do 15 października 1982 roku w Spółdzielni (...) na stanowisku kontrolera jakości wyrobów – pomiary elektryczne
- od 26 października 1982 roku do 5 listopada 1982 roku w Zakładach (...) na stanowisku elektromontera zakładowego
- od 1 grudnia 1982 roku do 7 września 1984 roku w (...) Oddział w P. na stanowisku sprzedawcy
- od 8 października 1984 roku do 15 stycznia 1985 roku w (...), Zakłady (...) w P. na stanowisku elektromechanika
- od 11 lutego 1985 roku do dnia 31 lipca 1999 roku w Elektrownia (...) S.A. na stanowisku elektromonter (11.02.85-26.05.87), elektromonter zabezpieczeń (27.05.87-31.01.89), dyżurny elektromonter zabezpieczeń i pomiarów (01.02.89-30.04.98)

W okresie zatrudnienia w (...), Z. J. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy przetwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych od 11 lutego 1985 roku do 30 kwietnia 1998, co odpowiada pracy na stanowisku elektromonter aparatury, automatyki i układów pomiarowych kotła i turbin, wykaz A, dział II poz. 1 pkt (...).

W okresie od 1 maja 1998 roku do 31 lipca 1999 roku wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego (dowód: wniosek, k. 1-2 akt ZUS, zaświadczenie pracodawcy, k. 12 akt ZUS, świadectwo pracy, k. 2 część C akt osobowych, świadectwa pracy wnioskodawcy z kwestionariuszem okresów składkowych i nieskładkowych, k. 2-9 akt kapitałowych ZUS, zeznania świadków:).

Zaskarżoną decyzją z dnia 10 września 2018 roku, organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury pomostowej:

- na podstawie art. 4 ustawy, albowiem wnioskodawca nie wykonywał po dniu 31 grudnia 2008 roku prac w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy
- na podstawie art. 49 ustawy, albowiem wnioskodawca nie udowodnił na dzień 1 stycznia 2009 roku okresu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy wynoszącego, co najmniej 15 lat.

Organ rentowy uwzględnił skarżącemu: **15 lat, 7 miesięcy i 14 dni** stażu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz **nie uwzględnił żadnego** okresu pracy, jako stażu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych

Organ rentowy wskazał, że do stażu pracy w warunkach szczególnych w myśl art. 49 ustawy nie uwzględnił okresów zatrudnienia od 1 stycznia 1980 do 28 października 1981, od 13 stycznia 1982 do 15 października 1982, od 8 października 1984 do 15 stycznia 1985 od 11 lutego 1985 do 30 kwietnia 1998 roku, ponieważ pracodawcy nie potwierdzają, że w ww. okresach wnioskodawca wykonywał pracę wymienioną w załączniku nr 1 lub nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008 roku (dowód: decyzja z dnia 10 września 2018 roku, k. 22 akt ZUS).

Z. J. w okresie od 11 lutego 1985 roku do 31 lipca 1999 roku zatrudniony był w (...), na stanowiskach: elektromonter, elektromonter zabezpieczeń oraz elektromonter dyżurny zabezpieczeń i pomiarów, przy czym w okresie od 1 maja 1998 roku do 31 lipca 1999 roku korzystał z urlopu bezpłatnego. W okresie wskazanego urlopu wykonywał on jednak prace na rzecz tego samego pracodawcy (dowód: świadectwo pracy k-9 akt ZUS, pismo k-20 akt ZUS).

Pracodawca wystawił skarżącemu świadectwo pracy w szczególnych warunkach, w którym wskazał, iż Z. J. w okresie zatrudnienia w (...) S.A. Oddział (...) w okresie od dnia 11.02.1985 roku do dnia 31.07.1999 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych na stanowisku tj. pracę określoną w wykazie A Dział II w energetyce Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w okresie **od dnia 11.02.1985 roku do dnia 30.04.1998 roku** na stanowisku: **elektromonter, elektromonter zabezpieczeń, dyżurny elektromonter zabezpieczeń i pomiarów, co odpowiada pracy na stanowisku elektromonter aparatury, automatyki i układów pomiarowych kotła i turbin** określonej w wykazie **A Dział II poz.1 pkt (...)** wg załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12.08.1983 roku z późn. zm. (dowód: świadectwo pracy w szczególnych warunkach k-12 akt ZUS).

Wnioskodawca w okresie zatrudnienia pracował na oddziale (...). Wydział zajmował się zapewnieniem ciągłości pracy wszystkich urządzeń elektrycznych znajdujących się w elektrowni. Pracownicy tego działu pełnili całodobowe dyżury pracując na zmiany i ich zadaniem było szybkie usuwanie awarii tak, aby (...) mogła być w ciągłym ruchu. Były to awarie zabezpieczeń elektronicznych. Wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku dyżurującego elektromontera zabezpieczeń. Awary, które usuwał wnioskodawca mogły stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, ze skutkami dla bezpieczeństwa publicznego, albowiem mogło to powodować przerwy w dostawie energii. Wnioskodawca wykonywał taką pracę przez cały okres zatrudnienia w (...), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W okresie od 1 maja 1998 roku do 31 lipca 1999 roku wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym, jednak w tym też okresie był zatrudniony w oparciu o umowę zlecenie, na podstawie której był oddelegowany do pompowni wody, która znajdowała się w odrębnym budynku i dostarczała wodę do elektrowni. Tam wnioskodawca zajmował się również usuwaniem awarii. Na podstawie zawartej umowy zobowiązał się do eksploatacji i nadzoru urządzeń technologicznych i elektroenergetycznych ujęcia wody surowej (...) Nr (...) (...).

Od 1 września 1999 roku Z. J. kontynuował współpracę z Elektrownią (...) prowadząc pozarolniczą działalność gospodarczą, w ramach której wnioskodawca do dnia śmierci pracował na przepompowni (...) wykonując takie same

czynności jak w okresie zatrudnienia w oparciu o umowę zlecenia (dowód: zeznania świadka L. T., protokół rozprawy z dnia 15 grudnia 2020 roku, od 00:06:46 do 00:15:32, zeznania świadka M. W., protokół rozprawy z dnia 15 grudnia 2020 roku, od 00:15:33 do 00:23:55, świadectwo pracy, k. (...), umowa zlecenie z aneksem, k. 7-15).

Sąd Okręgowy, Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. 2008 nr 237 poz. 1656 z późn. zm.), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Dla uzyskania prawa do emerytury pomostowej koniecznym jest łączne spełnienie wymienionych powyżej warunków, gdyż brak spełnienia któregośkolwiek z nich uniemożliwia przyznanie prawa do świadczenia.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, jest zatem m.in. kontynuowanie pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 31 grudnia 2008 roku, jednak w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca spełnił warunki określone w art. 4 pkt 1, 2, 3, 4, 5 i 9 ustawy o emeryturach pomostowych, albowiem urodził się on po dniu 31 grudnia 1948 roku, 60 lat ukończył (...), legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym znacznie przekraczającym 25 lat (ponad 37 lat), przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze oraz nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy (prowadził działalność gospodarczą), a także ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze do dnia 31 grudnia 2008 roku wynoszący, co najmniej 15 lat.

Organ rentowy zasadnie jednak odmówił przyznania emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy, albowiem wnioskodawca po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Natomiast art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych przewiduje prawo do emerytury pomostowej na szczególnych zasadach osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

W świetle art. 49 ustawy, przy uznaniu, że wnioskodawca nie wykonywał po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 ustawy. Z perspektywy art. 49 ustawy kwestią sporną pozostało – w ocenie organu rentowego – to, czy wnioskodawca w dniu wejścia w życie ustawy miał wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. ZUS bowiem nie uznał żadnego z okresów zatrudnienia przy ustalaniu prawa do emerytury pomostowej w oparciu o art. 49 ustawy. W takiej sytuacji, ciężar dowodu, że Z. J. posiadał w dniu 1 stycznia 2009 roku 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 spoczywał początkowo na wnioskodawcy, a następnie jego następcach prawnych.

Analizując przebieg zatrudnienia Z. J. z perspektywy art. 4 ustawy wskazać należy, że po zakończeniu stosunku pracy kontynuował on współpracę z uprzednim pracodawcą, jednak w ramach wykonywanej od dnia 1 sierpnia 1999 roku pozarolniczej działalności gospodarczej. Od tego też czasu Z. J. nie wykonywał pracy w oparciu o umowę o pracę.

Osoby prowadzące działalność gospodarczą nie są objęte przywilejami związanymi z możliwością przejścia na wcześniejszą emeryturę zarówno na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak też w oparciu o przepisy ustawy i emeryturach pomostowych. Powołując się na stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, wyrażone w wyroku z dnia 12 września 2000 r. w sprawie K 10/00, wskazać należy, że wolą ustawodawcy prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zostało ograniczone do tych osób, których ubezpieczenie wynikało wyłącznie ze stosunku pracy. Regulacje zawarte w wyżej przytoczonych aktach prawnych nie mają zastosowania do osób nie będących pracownikami, a więc również tych, którzy prowadzą działalność gospodarczą i nie podlegają ubezpieczeniu społecznemu odrębnemu od pracowniczego. Nie ma przy tym znaczenia, na czym polegała praca osób prowadzących działalność gospodarczą. Prowadzący na własny rachunek biznes nie mają takich samych uprawnień emerytalnych jak pracownicy, co nie narusza konstytucyjnych zasad równości i sprawiedliwości społecznej.

Wykonywanie pracy w reżimie pracowniczym jest uzależnione od spełnienia przesłanek z art. 22 k.p., w tym przede wszystkim osobistym świadczeniu pracy w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę. Natomiast wykonywanie pracy w ramach prowadzonej działalności gospodarczej cechuje chociażby swoboda w dysponowaniu swoim czasem oraz brak elementu podporządkowania. Nie sposób zatem uznać za tożsame wykonywanie pracy w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i pracy w ramach wykonywania umowy o pracę. Pracownik zobowiązany jest wykonywać pracę samodzielnie, co może wiązać się z narażeniem zdrowia. Założeniem ustanowienia niższego wieku emerytalnego jest skrócenie okresu, w jakim pracownicy poddawani są szczególnym warunkom. Z kolei osoba prowadząca działalność gospodarczą samodzielnie decyduje, czy będzie osobiście wykonywać pracę w szczególnych warunkach jak również nie spoczywa na nim obowiązek samodzielnego wykonywania tychże czynności.

W tej sytuacji – wobec niespełnienia przesłanek określonych w art. 4 pkt 6 ustawy, ocena nabycia przez ubezpieczonego uprawnień do emerytury mogła nastąpić jedynie w oparciu o art. 49 ustawy. Ustawa o emeryturach pomostowych dopuściła w tymże przepisie odstępstwa od przesłanki wymienionej w art. 4 pkt 6.

Wnioskodawca oraz jego następcy prawni upatrują się prawa do emerytury na podstawie art. 49 ustawy w zaliczeniu przez organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 4 pkt 2 – 15 lat 7 miesięcy i 14 dni. Domagają się także zaliczenia do tego stażu okresu od 1 maja 1998 roku do 31 lipca 1999 roku, kiedy to wnioskodawcę z pracodawcą łączył – poza stosunkiem pracy przy korzystaniu z urlopu bezpłatnego – stosunek zlecenia.

Przy ustalaniu uprawnień do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych nie mogą być uwzględnione żadne okresy pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, które są takimi jedynie w rozumieniu art. 32 ustawy emerytalnej FUS, ale w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych już nie. Określenie „okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3”, zawarte w art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych, oznacza okres pracy wskazany w art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy bez wliczania do niego okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej FUS. Jest to wyraz realizacji ogólniejszej zasady, na której opiera się ustawa o emeryturach pomostowych, zgodnie z którą prawo do tej emerytury przysługuje wyłącznie osobom, które w okresie swojej kariery zawodowej wykonywały pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze zdefiniowaną w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

W art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych wskazano, że prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

W załącznikach nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych do kategorii prac w szczególnych warunkach zaliczono 40 rodzajów prac, zaś do kategorii prac o szczególnym charakterze - 24 rodzaje prac. Oznacza to istotne ograniczenie zakresu podmiotowego prawa do wcześniejszego przejścia na emeryturę z tytułu szczególnych warunków pracy w porównaniu z regulacją zawartą w art. 32 ustawy o emerytalnej FUS oraz w rozporządzeniu w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ograniczenie to jest konsekwencją postępu technicznego, dzięki któremu w wielu wypadkach udało się wyeliminować czynniki szkodliwe dla zdrowia ze środowiska pracy oraz pozbawić wiele rodzajów prac znacznego stopnia uciążliwości.

Niemniej jednak, wskazać należy, że okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 49 pkt 3 w zw. z art. 4 pkt 2 w dniu wejścia w życie ustawy winien wynosić, co najmniej 15 lat, z tym że określenie jego wymaga odwołania do art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Zaliczenie okresu pracy Z. J. w (...), z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego, nie implikuje dla niego pozytywnych skutków procesowych, albowiem wnioskodawca przepracował w tymże przedsiębiorstwie wykonując prace o szczególnym charakterze przez okres: 13 lat 2 miesiące i 18 dni.

Wnioskodawca oraz jego następcy prawni wnieśli także o zaliczenie okresu pracy w oparciu o umowę cywilnoprawną, jednakże w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, iż z przepisów art. 32 ustawy o emeryturach i rentach wynika, że przewidziana w nim możliwość przyznania emerytury w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 tej ustawy dotyczy przypadków wykonywania pracy tylko przez pracowników i pod warunkiem, że byli lub są oni zatrudnieni w tzw. szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie zaś z treścią art. 2 Kodeksu pracy pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. W wyroku Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 25 stycznia 2005 r., w sprawie I UK 142/04, wskazano, iż przedstawione w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach ograniczenie prawa do wcześniejszej emerytury jedynie do wypadków świadczenia pracy w charakterze pracownika nie jest niezgodne z konstytucyjną zasadą równego traktowania (art. 32 Konstytucji RP) (legalis). Podobnie w tej kwestii wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18.1.2005 r., II UK 136/04, stwierdzając, że przepisy art. 32 ustawy o emeryturach i rentach obejmują pracę wykonywaną w ramach stosunku pracy, co oznacza, iż okres pracy ubezpieczonego świadczonej na podstawie umowy zlecenia nie podlega zaliczeniu do okresu pracy w szczególnych warunkach. Nawet jednak poczynienie korzystnych ustaleń dla skarżącego w powyższym zakresie, nie skutkowałoby uzyskaniem przez niego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a jedynie: 14 lat, 5 miesięcy i 18 dni.

Charakter pracy wnioskodawcy w (...), Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków: L. T. i M. W. oraz dowody z dokumentów znajdujące się w aktach sprawy oraz aktach organu rentowego. Świadkowie wskazali, iż wnioskodawca stale, w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię elektryczną lub ciepłą. Powyższe zeznania, Sąd ocenia jako spójne, logiczne, konsekwentne, korespondujące ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a tym samym za w pełni wiarygodne i w konsekwencji przydatne dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie. Podkreślić przy tym należy także, iż świadkowie posiadali szczegółową wiedzę na temat wykonywanej przez skarżącego pracy, albowiem pracowali razem z nim w spornym okresie.

Wskazać także należy, że wnioskodawca w swoim odwołaniu, dokonując własnych wyliczeń okresów pracy, sumuje dwukrotnie te okresy (suma sumy). Według jego wyliczeń posiada on staż pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze niemal dwukrotnie dłuższy od ogólnego stażu zatrudnienia, pomniejszonego o okres wykonywania działalności gospodarczej.

Reasumując stwierdzić należy, iż wnioskodawca oraz jego następcy prawni nie wykazali, że pozostałe prace wykonywane przez wnioskodawcę były pracami w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. W konsekwencji, niemożliwym jest uznanie, że Z. J. legitymuje się na dzień 1 stycznia 2009 roku 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Marginalnie, wskazać należy, że prace kontrolera jakości wyrobów – pomiary elektryczne (strojenie płytek), elektromontera zakładowego, sprzedawcy, elektromechanika nie zostały ujęte w wykazie prac w szczególnych warunkach ani o szczególnym charakterze – ustawy o emeryturach pomostowych z 2008 roku.

Mając na uwadze powyższe, tj. niewykonywanie przez Z. J. po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, ani też niewykonywanie przez niego w wymiarze, co najmniej 15 lat do dnia 31 grudnia 2008 roku pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, a jedynie w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uznać należy, że nie spełnił on warunków do przyznania emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy, ani art. 49 ustawy.

Z tego też względu, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.